
Univerzity si své absolventy začínají hýčkat

Univerzity si své absolventy začínají hýčkat

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

22.11.2010, Autor: Hana Kejhová

Bývalí studenti jim přinášejí prestiž, peníze i příležitosti v zajímavých firmách.

Přestřihli jste pupeční šňůru s poslední zkouškou, nebo se k letům na vysoké pořád vracíte? Radek Pekař nedá na svoji alma mater, pražskou ČVUT, dopustit. Říká, že hlavně kvůli vzdělání, se kterým se na trhu práce neztratí, i když on sám na škole zůstal. Jako vedoucí marketingového oddělení na stavební fakultě pořádá aktivity pro studenty a chce, aby se školou zůstali ve spojení i po zakončení studia.

"Zatím vše funguje hlavně na základě osobních vztahů, které mezi vyučujícími a studenty vznikají během práce na náročných projektech." Jeho žena (mimochoodem, seznámili se právě během studia) má ke škole také silný emocionální vztah. Pravidelně tu proto vede přednášky o sítěšních krytinách, na které se firma, kde pracuje, zaměřuje. Odborná spolupráce je podle Radka Pekaře úplně nejčastější způsob, jímž se absolventi do dění na ČVUT zapojují. Projekt, který by s nimi jako se sociální skupinou pracoval aktivněji, je zatím v přípravné fázi.

Zdroj financí i kontaktů

Schopný absolvent je "zlato", kterým se školy všude na světě rády chlubí. Tak například na Yale studovali téměř všichni američtí prezidenti od roku 1989, jmenovitě George Bush starší i mladší nebo Bill Clinton. V Česku se ale ještě najde hodně škol, které studenty po absolutoriu vůbec nemonitorují. Když před třemi lety Hospodářské noviny začaly sestavovat žebříček nejlepších vysokých škol v Česku, body za udržování styku s absolventy a monitorování jejich postavení na trhu práce získala jen málokterá z nich. Mezi ty nejlepší v práci se studenty patří Masarykova univerzita. Pokud má její absolvent zájem, má tisíc a jednu příležitost se na ni kdykoli napojit. Třeba přes manažerku pro styk s absolventy, pro ně určený časopis nebo prostor na webových stránkách školy.

Oproti univerzitám především z anglosaského prostředí je to ale pořád málo, zvláště v době, kdy se neustále mluví o nedostacích v systému financování vysokých škol. "V anglosaském systému je vazba velmi silná a školy na ní začínají pracovat od okamžiku, kdy studenti poprvé překročí práh. Jakmile jdou do praxe, udržuje s nimi kontakt pořádáním setkání, vydáváním časopisů a dalšími aktivitami. Pro univerzity je to velmi důležité, protože absolventské příspěvky jsou u řady z nich významným zdrojem financování," říká Jakub Tesař, studijní poradce Fulbrightova stipendia, který zprostředkovává příležitosti pro české studenty na amerických školách.

"Je to pro ně byznys na desetiletí, kdy bývalí studenti dosáhnou vyšších kariérních postů. Vysoké jsou i příspěvky od lidí, kteří na školu myslí v závěti a odkážou jí třeba i miliony dolarů." Tento systém má i své stinné stránky. Hodně diskutováno je například působení škol orientovaných na zisk. Motivací u nich je, aby student zaplatil, vzdělání se tak dostává až na druhou kolej. "Proto jsou také žádanější školy, které mají neziskový charakter. Neznamená to, že by nevytvářely zisk, ale že se tyto prostředky investují opět do vzdělávání. Financování školy je v Americe vícezdrojové, příspěvek od státu je jen jedním ze zdrojů," vysvětluje Jakub Tesař.

Cenná zpětná vazba

České školy zatím spíše než příspěvky, které by mohly využít například na stipendia, řeší, jak s pomocí zpětné vazby od absolventů zlepšit úroveň vzdělání. Na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy se na ně například obraceli s dotazníky. Pátrali po tom, co by se mělo ve výuce změnit, jak jsou lékaři spokojeni s platem nebo zda by si zvolili stejné studium. Užitečné údaje dotazníkovým šetřením získalo i Vysoké učení technické v Brně. Obrátilo se na absolventy z let 2007 a 2008 a zjistilo, že 90 procent bývalých studentů má ke škole kladný vztah a 85 procent z nich by opět volilo stejnou školu. "Projevují zájem být v kontaktu i prostřednictvím studentského portálu," říká Jitka Vanýšková, tisková mluvčí školy. Třetina oslovených po dvou letech praxe zastávala manažerskou pozici a 82 procent absolventů v dotazníku uvedlo, že pocítují potřebu dalšího celoživotního vzdělávání, 41 procent jich projevilo zájem o studium MBA. To škole ukázalo příležitost, jak na běžnou výuku navázat další komerční aktivity. Takové informace mají pro budoucnost školy cenu zlata. Absolvent je spokojený nebo nespokojený klient, který už si osahal hodnotu získaného vzdělání na vlastní kůži přímo na trhu práce. Proto může posoudit přednosti, ale i nedostatky školy. Jenže v Česku takové výzkumy nejsou až na výjimky stále obvyklé. Navíc i ministerstvo školství šetří a vysoké školy nejsou prioritou. Ale právě za této situace se mohou vazby s absolventy stát konkurenční výhodou. Do budoucna mohou mít v rukou "klíče" k finančním zdrojům z veřejného rozpočtu nebo jako úspěšní podnikatelé školu sponzorovat. Možnost pochlubit se významnými absolventy se

také odrazí na větším zájmu budoucích studentů, což školy pocítí zvláště výrazně, až si lidé na studium začnou připlácet a také se více zajímat o to, kde získají pro kariéru nejlepší vědomosti a profesní kontakty.

Přibývají univerzitní kluby

Zpřetrhané vazby se na řadě škol snaží znovu navázat především přes virtuální prostor. Za dva roky přibylo na stránkách mnoha škol oznámení, že se formují kluby absolventů.

V loňském roce takto vznikl například i Klub absolventů na Mendelově zemědělské a lesnické univerzitě v Brně. Nabízí jim například účast na konferencích a různých seminářích. Členové Klubu absolventů působí na významných postech v různých společnostech, a tak od nich univerzita naopak očekává nabídky brigád, odborných stáží, exkurzí či pracovních příležitostí pro současné studenty. Některé vysoké školy posilují přináležitost svých bývalých absolventů například i tím, že jim vydávají klubové karty opravňující je ke vstupu do školy. Patří k nim i Vysoká škola finanční a správní v Praze, díky níž mohou absolventi navštěvovat třeba vysokoškolský klub TIM nebo využívat zdarma Centrum knihovnických služeb. Díky těsnému kontaktu s absolventy dnes mnoho studentů například v oboru informatika získá zaměstnání už během studia.

Je to přínos i pro firmy, které tyto možnosti školám poskytují. Zároveň si totiž vyhlízejí nadějně budoucí zaměstnance a těm poskytují stáže, případně si je zavazují třeba stipendii. Žádná prozíravá firma si nenechá bez odporu vylovit talenty z těch nejlepších škol konkurencí. Zůstat v kontaktu se školou tak přináší mnoho výhod oběma stranám.

Hledáme nové kontakty

Bývalé absolventky VŠE Martina Vrňáková (vlevo) a Zuzana Matoušková si na sobotní sraz absolventů přišly hledat i nové kontakty pro svou kariéru. Setkávání absolventů pořádají světové univerzity běžně.